

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE,
EGY ÓRA 2.80 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Törökország megkötötte a különbékét

A török kormány elfogadta az entente békefeltételeit

Bécs, október 16. Beavatott helyen közlik, hogy Törökország és az entente-hatalmak közt létrejött a különbéke. Törökország az entente valamennyi feltételét elfogadta. Ennek értelmében Törökország át-

gédi Palesztinát és Szíriát. Konstantinápoly és a tengerszoros kérdését a tengerek szabadságának címe alatt a békekongresszus döntésére bízzák. Törökország ma már nincs hadiállapotban az entente-hatalmakkal.

Wilson különbékét akar a monarchiával

A hivatalos amerikai jegyzék még nem érkezett meg

Bécs, október 16. Illetékes helyen már ismerik a monarchiához intézett washingtoni válasz tartalmát, noha a hivatalos jegyzék még nem érkezett meg. Hír szerint Magyarországra és Ausztriára nézve igen kedvező a válasz és elárulja Wilson ama szándékát, hogy a monarchiát elválassza Németországtól. Illetékes helyen nem zárkoznak el attól, hogy kihasználják ama lehetőséget, amelyet Wilson a monarchia számára nyitva tart, hogy tudniillik Ausztria-Magyarország különbékét kössön. Berlinben is tudomással bírnak erről és számolnak is ezzel.

Berlin, október 16. A német birodalmi kormány egy számottevő tagja így nyilatkozott a N. Fr. Pr. tudósítójának:

— A kormány és a törvényhozás egységesen itéli meg a Wilson válaszában megérkezése után beállott helyzetet. Mielőtt a kormány állást foglal, meghallgatja a katonai tényezők véleményét. Csak helyeselni lehet, hogy a birodalmi gyűlés elnöke a szerda délutánra összehívott gyűlést elhalasztotta. Magától értetődik, hogy a szociáldemokraták ilyen viszonyok között nem kívánnak tőkét kovácsolni Miksa badeni herceg birodalmi kancellár levél-ügyéből, nehogy most kancellárválságot idézzenek elő.

„Semmi kilátás nincs a fegyverszünetre“

Rotterdam, október 16. A félhivatalos Reuter-ügynökség — még Wilson válaszában közléte előtt — a következőket jelentette:

Mértékadó helyen hangsúlyozzák, hogy semmi kilátás nincs a közeli fegyverszünetre. Mihelyt elérkezik a fegyverszünet ideje, nekünk biztosítékokat kell kapnunk, hogy Németországnak nincs módjában az ellenségeskedéseket megújítani.

Koronatanács Berlinben

Berlin, október 16. Tegnap este Berlinben koronatanács volt, amelyen a Wilson jegyzéke folytán előállott helyzettel foglalkoztak.

A szövetségesek a rajnai hídfőt követelik

Hága, október 16. A Rotterdamsche Courant londoni távirata szerint a fegyverszünet feltételei között a szövetségesek követelni fogják, hogy a németek vonuljanak vissza a Rajna mögé és a hídfőket adják át.

Nagy a megdöbbenés és kedvetlenség Berlinben Wilson válasza miatt

Berlin, október 16. Wilson válaszában nem várták ilyen hamar. A birodalmi gyűlésben tegnap a déli órákban terjedt el a hír, hogy a jegyzék megérkezett és csakhamar ismeretessé vált a jegyzék tartalma is, amely nemcsak határtalan megdöbbenést, hanem nagy kedvetlenséget is keltett. Általában olyan benyomást tett a jegyzék, hogy a béke lehetősége tekintetében nagy lépést tettünk hátrafelé. A birodalmi gyűlés ülése elhalasztották s valószínűleg pénteken fogják megtartani, az összegyűlt képviselők azonban a jegyzék által teremtett helyzetet megvitatták. A külügyminisztériumban a jegyzéket igen tartózkodóan itélik meg. Estére összehívták a sajtó képviselőit a kancellári-

hivatalba és tájékoztatták őket a jegyzék tekintetében uralkodó felfogásról.

A berlini lapok nagyon különbözően, de legnagyobb részben rendkívül komolyan itélik meg a helyzetet. — A jobboldali lapok gúnyosan foglalkoznak a jegyzékkel és azt mondják, hogy német részről aligha lehetett ilyen goromba választ remélni. A jobboldaliak szerint még egyszer meg kell próbálni a hadiszerencsét. A baloldali lapok felfogása nyugodtabb. Erősen kifogásolják ugyan, hogy Wilson szerint a fegyverszünetet kizárólag az entente katonai vezetőinek kell eldönteniük és hogy a német hadvezéret teljesen figyelmen kívül hagyják. Ammó a még-

sem vagyunk, — írják a lapok — hogy kegyelemre megadjuk magunkat és tetszés szerint kikapcsoljanak bennünket.

A Berliner Tageblatt rámutat arra, hogy az entente-lapok az utolsó napokban már hangzottak azokat a biztosítékokat, amelyeket követelni kell és követelni fognak. Ezek között van Metz kiadása, a fegyverek kiadása, Elzász-Lotharingiának a semlegesek által való megszállása stb. Azzal végzi fejtegetéseit a Berliner Tageblatt, hogy Wilson, aki mindig küzdött a régi metódus ellen, most maga is alkalmazza, tört rejt a köpönyege alá és egyik napról a másikra fokozza igényeit. Appellálni kell a külföldre, a szociálistákra, a munkáspártokra és a béke minden barátjára, hogy ne arathassanak győzelmet azok, akik a háborút folytatni akarják, mert ez a győzelem csak újabb háború szülőke lehet.

A Vossische Zeitung kérde, milyen garanciákat adhat Wilson a német népeknek arra, hogy az entente a katonai fölényt később nem fogja olyan módon kihasználni, amely ellentmond az igazságosságnak és a békéjénél fogva alapelveinek. Majd szembeszáll azzal az állítással, hogy a német hadsereg mindent elpusztít, amit hátrahagy. A németek nem rosszabbak, mint amennyire a háború megköveteli. A német katonai kormányzat azonnal igen alaposan megvizsgálta a tengerészeti vezetőség ellen emelt vádakokat és lehetetlennek tartja, hogy a német matrózok elpusztították volna azokat a mentőcsónakokat, amelyeken az elsüllyesztett hajók utasai menekültek.

A Lokalanzeiger sajnálja, hogy már előbb is nem tájékoztattak jobban, hogy hogyan fogja fogadni Wilson a német jegyzéket.

Politikai körökben sajnálják, hogy épen a tenger-alattjárók parancsnokai olyan kevéssé alkalmazkodnak a német békejavaslathoz. A Leinster személyszállító gőzös megtorpedózás, amely 7—800 utasnak, nőnek és gyermekeknek halálát okozta, ugy barátaink körében, mint a semleges külföldön igen rossz hatást szül. Maga a német hadvezetőség támogatta a békejavaslatot, de azért tőle is el lehetne várni, hogy még nagyobb előzékenységet tanúsítson a visszavonulással.

Holnap jelenik meg a császári manifesztum

Bécs, október 16. Hussarek báró osztrák miniszterelnök ma magához kérette az osztrák pártvezéreket. Beavatott körökben hírlik, hogy közölni fogja a pártvezérekkel, hogy holnap megjelenik az Ausztria népeihez intézett császári manifesztum, amely felszólítja Ausztria kormányait nemzetgyűlés tartásának előkészítésére. Ezeknek a nemzetgyűléseknek az a céljuk, hogy a nemzeti kormányok választását előkészítsék. A manifesztum tehát Ausztriának államszövetséggé való átalakulását fogja publikálni.

Bulgáriával megszakad a diplomáciai viszony

Bécs, október 16. Diplomáciai forrásból nyert értesülés szerint Bulgáriával való diplomáciai viszonyunk legközelebb minden valószínűség szerint megszakad.

URANIA

Ma, Csütörtökön
október 17.

Fr. Schiller

világhírű költeménye

A harang

(die Glocke)

5 részben.

Főszereplő:

Lia Ley.

Előadások kezdete:

5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Ma, Csütörtökön

október 17.

Fénysugár

az éjben

szenzációs dráma

4 felvonásban.

Előadások kezdete

5, 7 és 9 órakor.

Wekerle bejelentette a Házban a perszonális uniót

Viharos ülés a képviselőházban

A képviselőháznak ma történelmi nevezetességi ülése volt: a magyar miniszterelnök bejelentette a *perszonális uniót*, mint Ausztria föderalisztikus alapokra való helyezkedésének természetes következményét. A nagy jelentőségű eseményt — sajnos — viharos jelenetek zavarták és követték, amelyek során két képviselő arra ragadtatta magát, hogy nyíltan entente-pártinak vallja magát.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Simontsits Elemér alelnök féltizenkettőkor megnyitotta az ülést.

Fényes László: *Békét!*

Az elnöki előterjesztések után **Popovics** Sándor pénzügyminiszter előterjesztette az 1918—19. költségvetési év következő négy hónapjára szóló indennitást.

Felkiáltások a Károlyi-párton: Az önálló bankot!

Az elnök: A miniszterelnök ur kíván föl-szólalni!

(A miniszterelnök beszéde)

Wekerle Sándor: Hogy aképesítő urak lelki állapotát megkönnyítsem, be kell jelentenem, hogy a kormány benyújtotta a felségének formaszertint lemondását. Ő felsége ezt a lemondást nem fogadta el.

Ráth Endre: Elég baj!

Fényes László: Rövidesen el fogja fogadni!

Kun Béla: Maradni akartak!

Lovászy Márton: Windischgraetz csinálta, hogy itt maradjanak!

Kun Béla: Jön a szerb invázió és akkor komédiáznak.

Wekerle Sándor: . . . Kötelességemnek tartom a tisztelt Házat a mai politikai helyzetről főbb vonásokban tájékoztatni. A kormány álláspontja az volt, hogy a képviselőház szünete alatt előkészíti azokat a szociális és népiéleti intézkedéseket, amelyeket az ország érdekében szükségesnek lát. Ezek a javaslatok elő vannak készítve, valamint elkészültek azok a reformok is, amelyek az ország demokratizálódását célozzák. Ezeket a javaslatokat most nem terjeszthetjük elő, mert időközben a politikai helyzet úgy változott, hogy a külügyek tárgyalására kell összpontosítani minden figyelmünket. Ennek oka először békeakción, másodsor pedig az az átalakulás, amely ő felsége osztrák tartományaiban a legközelebbi időben végbe fog menni. Egyértelműsége van szükség. Mint a képviselőház tagjai tudják, a Wilson-féle tizennégy pont és Wilson egyéb nyilatkozatai alapján a békejavaslatot megtettük. Amikor Wilson elnök válasza megérkezik, tájékoztatni fogja a Házat a választégyvzék tartalmáról és állásfoglalásunkról. — Áttért annak a politikai helyzetnek ecsetelésére, melyet az ausztriai átalakulás von maga után. — *Ausztria föderalista alapon szervezkedik, de amikor ez történik, mi a perszonális unió alapjára helyezkedünk.*

A miniszterelnök e szavaira viharos éljenzés és taps tör ki a Ház minden oldalán, kivéve a Károlyi-pártot. A Károlyi-pártiak ezt kiabálják:

— Tulhaladott álláspont! Magyarországot függetlenségét követeljük!

Wekerle Sándor miniszterelnök: Immár *mellőzhetetlen a perszonális unió alapján politikánknek, védelmünknek és gazdasági viszonyainknak önálló és független rendezése.*

Ismét nagy taps a munkapárton és a középén. A Károlyi-párton némán szemlélik az ünneplést, majd teljes erővel kitor a vihar.

— Közös vezérkarral? Közös külügyminiszterrel? — kiáltják a Károlyi-párttól.

— Ne hazudjon!

Az elnök (folyton cseget): Ne méltóztassanak külön vitát folytatni.

Balla Aladár: A németek hozzák a perszonális uniót?

Fényes László: A választójogot is ígerte és azzal is megcsalt bennünket!

A miniszterelnök összetett kézzel, percenkig némán áll, a nélkül hogy szóhoz tudna jutni.

Polónyi Géza: Ötven évig hirdettük a perszonális uniót! Ne gyalázzatok meg!

Balla Aladár: Csalás, amit Wekerle mond!

Az elnök cseget, mond is valamit, de a hangja elvész a Károlyi-párt oldalán szünet nélkül tartó viharban.

(Kitör a vihar)

Károlyi Mihály gróf *örömmel üdvözlö a perszonális uniót.* Sajnálja, hogy olyan emberek terjesztik elő, akik nem vallottak azt mindig elvül. Szükséges arra áttérnünk, mert a nélkül elveszünk. Szükséges, hogy a békekonferencián, amely nemsokára összeül, *Magyarországot külön külügyminiszter képviselje*, nehogy Triesztért odaadja valaki Erdélyt. Az az irányzat, amely a németeket favorizálta, megbukott. Most a militarizmus helyett a pacifizmust kell favorizálni.

Lovászy Márton: Ötmillió magyart megölték!

Károlyi Mihály gróf: Akik a fronton voltak, tudják, hogy a háború csak egy becsapás. E kijelentésre óriási zaj tört ki és a képviselők ezt kiáltják Károlyi felé:

— *Entente-barát!*

Lovászy Márton erre fölugrik. Társai vissza akarják tartani. Lovászy odakiáltja a tuloldal felé:

— Hát igenis, tessék tudomásul venni, *entente-barátok vagyunk!*

Vass János: *Igen, entente-barátok voltunk és vagyunk!*

Erre rettenetes fölfordulás keletkezett. A képviselők fölugrottak helyeikről és öklüket rázták Károlyi felé. A zaj óriási.

A képviselők legnagyobb része kivonult a tereméből, egyrészt azonban benn maradt és csoportokba verődve izgatottan tárgyalták a dolgot. **Windischgraetz** Lajos herceg magából kikelve kiáltotta:

— Gyalázat, hogy a magyar függetlenség porklamálása napján ilyesmi történhetik!

Ugron Gábor és **Tisza** István gróf is hozzászóltak és csitították.

Egy másik csoportnál **Lévay** Lajos báró Károlyi felé öklét rázva kiáltotta:

— Nem engedjük többet beszélni! — Ha még egyszer bejön a Házba, *kipofozzuk.*

* Több képviselő izgatottan támadt Károlyira, aki egy darabig halgatta a szidalmakat, azután több képviselő védelme alatt eltávozott a tereméből.

Az elnök az ülést erre fölfüggeszti és csak fél kettő után nyitotta meg, amikor bejelentette, hogy **Lovászy** Márton és **Vass** János ama kijelentéseikkel, hogy ők entente-barátok, a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekedetet követtek el, miért is kéri, hogy utasítsanak a mentelmi bizottság elé.

A Ház így határozott.

Ekkor előlépett **Fernbach** Károly és azt kérdezte, hol van az az ember, aki meg akarja pofozni Károlyit. **Lévay** Lajos báró fölugrik és kijelenti, hogy ő mondta azt, mire képviselőtársai kiteszkolták az ülésteremből.

Károlyi ezután befejezte beszédét.

Hock János fölolvasta a Bizony- és Károlyi-párt deklarációját.

Mihályi Tivadár jegyző felolvasta **Ráth** Endre indítványát, hogy a kormány 15 nap alatt valósítsa meg a perszonális uniót.

(Interpellációk)

Ezután áttértek az interpellációkra.

Fényes László: Nem érzek-e lelki-

meretfurdalást, hogy a német szövetség révén romlásba viszik az országot?

Az elnök figyelmezteti **Fényest**, maradjon a tárgynál.

Fényes László: Elmondhatjuk, hogy az ellenség az ország felé közeledik s a katonák nem akarnak már harcolni.

Windischgraetz Lajos herceg közlélmzési miniszter felugrik, **Fényes** felé rohan és ezt kiáltja:

— *Hazaáruló! Hazudik!*

Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter visszautasítja **Fényes** állításait.

Az ülés háromnegyed 3 órakor ért véget.

Merénylet Tisza István gróf ellen

A merénylet letartóztatták

Budapest, október 16.

Ma délután 3 órakor, amikor **Tisza** István gróf el akarta hagyni a képviselőházat, egy fiatalember, **Létai Leitner** János magánhivatalnok, az Állat- és Takarmányforgalmi részvénytársaság egyik alkalmazottja, merényletet akart elkövetni **Tisza István** gróf ellen.

Tisza István gróf **Tisza** Kálmán gróffal együtt jött ki a képviselőházból, amely előtt autóját várta. Amikor az autójába akart szállani, elébe ugrott **Létai Leitner** János, aki kezében egy **Browning**-fegyvert szorongatott és ráemelte **Tiszára**.

Mielőtt azonban a fegyvert használhatta volna, az autóját sofőrje leugrott az autójáról s arculította a fiatalembert, aki a hatalmas poftontól elszédült és kiejtette kezéből a fegyvert. **Létai Leitner** Jánost letartóztatták és bekísérték a parlament őrseg parancsnokához, ahol kihallgatták. Kihallgatása alkalmával azt adta elő, hogy *olvasmányainak hatása alatt cselekedett* s ez olvasmányok éreltették meg benne a merénylet tervét, hogy lelővi **Tisza István** grófot, mert ő az akadálya a békének s míg ő él, nem lehet béke.

Létai Leitner Jánost a rendőrség őrizetbe vette.

Új pártalakulás előtt

Wekerle egyesítésre hívja föl a pártokat

Budapest, október 16.

Az a körülmény, hogy a király nem fogadta el a kabinet lemondását, maga után vonja a pártok új elhelyezkedését. **Wekerle** miniszterelnök újra fölszólítja a pártokat, hogy *tömörüljenek*. Egyelőre csak a kormány-pártban és a munkapártban van meg a hálalandság erre. Ez idő szerint folyamathban vannak még a tárgyalások. A megegyezés az lesz, hogy a két párt fuzionál. Valószínű, hogy a munkapárt helyet kap a kormányban.

Budapest, október 16.

A 48-as alkotmánypártban ma élénk élet volt. Igen sok miniszter és képviselő jelent meg. — Az aktuális külpolitikai kérdésekről élénk eszmecsere folyt.

A párt vegrehajtó bizottsága ma este értekezletet tartott, amelyen **Wekerle** mai képviselőházi beszéde fölött folytattak hosszabb eszmecsereket.

Budapest, október 16.

A Pannónia-szállóban a 48-as alkotmánypártból kilépett képviselők **Apponyi** Albert gróf elnökele alatt ülést tartottak, amelyen kimondták külön párttá való megalakulásukat. Pártelnökké **Apponyi** Albert grófot választották meg.

Heves harcok az Argonnokban

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 16. — Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTÉR.

A Sasso Rosson biztosító csapataink meghiúsítottak egy olasz előretörést.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Szerbiában és Albániában mozdulataink és intézkedéseink az ellenség behatása nélkül mennek végbe.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 16. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában az ellenség folytatta támadásait. A főlkés Tourbourd és az Isseghen—Cortryk közötti vasút ellen irányult. A front többi része ellen és sok helyütt páncélcsoportokkal támogatott heves támadásokat intéztek ellenségeink. — Egyes helyeken csapataink megtartották állásukat, más pontokon harcolva kitértek és hátsó állásokba vonultak vissza; sok helyütt ellenlökéssel verték vissza az ellenség támadásait. — Az északi támadás szárnyon Tourbourd helység keziünkön maradt. Este ellenséges kísérletet, amely Merghem és Tourbourd közötti északi irányban való előretörésre irányult, elsősorban a 38. landwehrhadosztályhoz tartozó csapatok hiúsították meg. Tourbourdtól délre megtartottuk a Lichterfelde—Isseghen-vonalat. Isseghentől délre sikerült az ellenségnek az Isseghen—Cortryk vasutvonalon át előnyomulni. A vasutól keletre megállítottuk. Lillelől nyugatra és délnyugatra kissé visszavontuk vonalainkat.

A német trónörökös hadcsoportja: Bohain és az Oise között az ellenség erős tüzéségi előkészítés után újból támadott. A Bohain—Aisneville-utól északra tüzelésünk lekötve tartotta az ellenséget. — Aisneville heységét a nagy erővel többször rohamozó ellenséggel szemben megvédtük. Egy ellenséges támadás, amely Lystól északra tört előre meghusult vonalaink előtt. A már hetek óta majdnem szakadatlanul harcban álló 6. bajor gyaloghadosztály újból kiütötte magát. Laontól északra és északnyugatra, valamint az Aisne-től nyugatra lefolyt harcokban sok helyütt nagy veszteségeket okoztunk az ellenségnek. Az ellenség itt, a Serretől délre, körülbelül a következő vonalon áll: Lisse—Sissone—Le Thour és Germaumont. Az Aisne mentén előreugró ivalaku állásokat kiirtottuk. Ott harcoló csapataink az ellenséget tegnap ismét többször ránézve veszteségteljes támadásra kényszerítették és ezzel teljesen elérték azt a célt, amelynek kedvéért ideiglenesen tartottuk az ivalaku állást.

Gallwitz tábornok hadcsoportja: Az Argonneok és a Maas között az amerikaiak megújított heves támadásai tüzelésünk és ellentámadásaink folytán meghiúsultak. Az ellenség számbeli nagy túlsúlya erős tüzéségi és páncélcsoportjainak támogatása dacára tegnap is csak igen csekély területnyereséget bírt elérni. Juvinytól északkeletre a banthovillei erdőben és Cumeltől északkeletre a sötétség beálltával a harcok befejeződtek. A Maas keleti partján, a Maas és Beaumont között indított támadások az áttekinthetetlen erdős terepen rendkívül heves részletharcokra forgácsolódtak szét, a melyek ráknézve kedvező kimenetelűek voltak. Az amerikaiak tegnap is rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek.

LUDEENDORFF,
első főszállásmeister.

Ujabb 46,000 tonna

Berlin, október 16. A Wolff-ügynökség jelent: Tengeralattjáróink az Atlanti-óceánon ismét 46,000 brutto regisztertonnát süllyesztettek el.

Az angol jelentés

október 14. A flandriai hadsereg-csoport a belga király vezetése alatt reggel 5 óra 35 perckor támadott. Az I. brit hadtest körülbelül 7 kilométernyire Courtrai irányában előrehaladt, miközben Rollwegen, Catele, Ledeghen és Nordseele fontos falvakat elfoglalta és Menin északi nyulványait elérte. A belga hadsereg körülbelül 8 kilométernyire Ingelmünster és Thourout irányában nyomult előre és Rumbekke, Winkel, St. Eloy, Poieckende, Isseghem, Courtemarek, Handzome falvakat foglalta el. A francia hadsereg belga csapatokkal egyetemben a két szárnyon támadott és a Geite—Hooglutsburenál levő fensíket foglalta el. továbbá Beveren—Hoogledu—Geite, St. Josef, Roulers falvakat. A belgák eddig 3300, a franciák 2500, az angolok 2200 foglyot számoltak meg. A zsákmányolt ágyuk pontos száma még ismeretlen. Hat teljes löveget zsákmányoltunk, a melyek épen vissza akartak vonulni.

Ujabb merénylet Lenin ellen

Lipce, október 16. A Leipziger Zeitung kiev-i tudósítása szerint Lenin ellen Kurskban ismét merényletet követtek el. A merényletet a bosszu-liga egyik tagja, Vanicky nevű fiatalember követte el, aki revolverrel lőtt Leninre. A golyó Lenint a vállán sebesítette meg. A merénylőt letartóztatták.

NYILTTÉR.)

PORTOIS Butorok
& FIX.
és lakásberendezések
legnagyobb választékban, előkelő kivitelben minden ártan
Wien, VII., Ungargasse 59-61.

Ujabb póthitelt kér a város

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése —

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, amelyen főbb fontos közgyűlési ügyet tárgyaltak. Ezek között a halastóra szükséges költségek fedezésére újabb póthitel kérése. Ez a kérés természetesen sok diskusszióra adott alkalmat, mert a bizottság már nagyon sokat a folytonos póthiteleket, amelyek szerint a 800,000 koronára tervezett munkát már 2,770,000 koronába kerül és előrelátható, hogy még sokkal többre fog kerülni, úgy, hogy az egész halastó építkezés az eredetileg megszavazott összegnél ez idő szerint máris négyszeresen, de a végén legalább is ötszörösösen többre kerül. A bizottság annál nehezebb helyzetben van, mert most már kénytelen minden összeget megszavazni, miután nem hagyhatja abba a munkálatokat. És emellett még elismeréssel kell lennie a bérlő részvénytársaság iránt, amely nem indít kártérítési pert a város ellen. A dolognak az a kellemetlen színe van, hogy a város közönségét a tanács eredetileg 800,000 koronás terv elé állította s most kényverhelyzetbe hozva, szavaztatja meg vele a további nagy költségeket.

A bizottság hosszas tárgyalás után, a melynek során Szántó Sámuel dr., Fejér Ferenc dr., Juhász Ignác és Aczél Géza főmérnöknek a dolog historikumára is kiterjed; alapos fölszólalása után javasolta a közgyűlésnek, hogy az építési költségekre újabb 270,000 korona póthitelt szavazzon meg. A haltelepen építendő jövizü kut tárgyában a tanács javaslatával szemben, hogy az üzemköltség terhére furassék meg a kut s

ezért további öt évre hosszabbítsák meg a szerződést, Freund Jenő dr., Fejér Ferenc dr., Aczél Géza főmérnök hozzászólása után a bizottság kimondta és javasolja a közgyűlésnek, hogy a 100,000 koronába kerülő jövizü kut az üzemköltség terhére építendő s amennyiben a haltenyésztő részvénytársaság ezt nem fogadja el, a kutat a város ne építse föl.

Javasolja a bizottság, hogy a szováti birtok megbecslésére felkért szakértők részére a közgyűlés 1000—1000 korona díjazást állapítson meg.

A Simonffy-utca 2. számú bérház eladása kérdésében, amelyet a Gazdák Biztosító Szövetkezete akar megvenni, javasolja a közgyűlésnek, hogy a bizottság 1,500,000 korona kiküldetési ár mellett önkéntes árverésen adja el a házat s a befolyó összeget azonnal adósságok törlesztésére fordítsák.

Tárgyalta ezután a bizottság a közalkalmazottak helyzetének javítására irányuló törvényhatósági megkereséseket. E tárgynál Váráy István dr. tanácsnok igen értékes, alapos, a dolgok mélyére ható megokolás kíséretében indítványozta, hogy a megkereséseket hasonló fölrattal pártolja a közgyűlés, egyben kérje, hogy a közigazgatási tisztviselők az állami tisztviselőkkel egy státusba vétesse, másrészt küldessék ki egy bizottság, amely a folyton nehezülő viszonyok figyelembevételével javaslatot tegyen a debreceni tisztviselők megélhetési és szükségleti viszonyairól és helyzetük javítása iránt számzerü előterjesztést tegyen. A bizottságba Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöklete alatt Freund Jenő drt, Járósi Zoltánt, Kernhoffer Józsefet, Szántó Sámuel drt, Váráy István drt és Kondor Kálmán főszámvevőt választották meg.

Végül javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy az üresedésben levő tanácsnoki állást rövidesen töltsé be.

A horvátok független Horvátországot követelnek

— Indítvány a szabor előtt —

Zágráb, október 16.

A horvát Frank-párt képviselői ma indítványt terjesztettek a szabor elnöksége elé, a melyben kijelentették, hogy a horvát nemzet az állami szuverenitás önrendelkezési jogát ezerháromszáz évvel ezelőtt állapította meg. El van ismerve, hogy egyik nemzet sem uralkodhatik a másik fölött. Ezért joga van a horvát nemzetnek is, hogy maga döntsön sorsa fölött. Az 1867. évi törvény a magyar nép uralmát jelenti a horvát nemzet fölött, ugyanezért nem ismeri el a kiegyezési törvényt. — Fölkéri a szabor elnökségét, tizze az indítványt napirendre, amely szerint a szabor proklamálja a szabad, független, szuverén Horvátországot.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai színház

CSÜTÖRTÖK: Rab Mátyás, operett. Ujdon-ság. Bérletszünet.

PÉNTEK: Rab Mátyás. Bérletszünet.

SZOMBAT: Rab Mátyás. Bérletszünet.

VASÁRNAP: Délután Tul a nagy Krivánon, operett. — Este: Rab Mátyás. — Bérletszünet.

Vigszínház

CSÜTÖRTÖK: Tiszavirág, operett.

PÉNTEK: Tiszavirág.

SZOMBAT: Délután: Tul a nagy Krivánon, operett. — Este: Tiszavirág.

VASÁRNAP: Délután: Hoffmann mesél. — Este: Tiszavirág.

Ma először a „Tiszavirág”. (A színházi iroda jelentése.) Ma kerül színpadra először a Vígyszínházban a „Tiszavirág” operett, amelyre nagy gondot fordított az énekes személyzet. — Kitaláló szerepe van a darabban Homthy Hanna parádés szerepén kívül az operett bájos librettója és szép zenéje, valamint a többi főszereplők: Borosnyai Kati, — aki ezúttal ének- és táncművészként ad bizonyítékot — Remete, Káldor Dezső, Szalay, Egyed Lenke és Szende gondos együttese biztosítja a feltétlen sikert.

Operett-bemutató a Csokonai-színházban. (A színházi iroda jelentése.) Ma kerül bemutatásra a Csokonai-színházban Rajnai-Czobor operettje, a Rab Mátyás, amely egyike a legsikerültebb magyar operettnek. Csodálatosképpen a debreceni színház műsorára mindeközéig nem került, noha Budapesti rendkívüli nagy siker mellett sorozatos előadást ért el és nagyobb színházaknak állandó műsordarabja. Főbb szerepeket játszanak: Görög Olga, Daka Anna, Seregh, Várnay, Székely Gyula és R. Záró Gizzi.

Szombaton délután Tul a nagy Krivánon. (A színházi iroda jelentése.) A Vígyszínházban szombaton délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárral a Tul a nagy Krivánon operett kerül színpadra. Jegyek előre váltakoznak.

Vasárnap délutáni előadások. (A színházi iroda jelentése.) — Vasárnap délután a Csokonai-színházban a Tul a nagy Krivánon operett, a Vígyszínházban Molnár Ferenc vigjátéka, az Ördög — és nem a Csókpirulák, mist hirdette volt — kerül színpadra.

Bérik ügyeimébe! A Csokonai-színházban a Rab Mátyás csütörtöki, pénteki és szombati előadásán bérlétszünet lesz. Így a legközelebbi bérlétes előadás hétfőn lesz.

A harang (Die Glocke). F. Schiller világhírű költeményét ma utoljára mutatja be az Uránia.

Fénysugár az éjben. Ezt a rendkívüli érdekességű filmdramát ma utoljára játssza az Apollo.

HIREK

— A királyi pár Bécsben. Bécsből táviratozzák: A királyi pár két nap óta Schönbrunnban tartózkodik, ahol a felség több előkelőséget kihallgatáson fogadott.

— A tiszáninnenj egyházkerület püspöki állásának betöltése. Miskolcra táviratozzák: A tiszáninnenj református egyházkerület elnöksége a november 12-én kezdődő őszi közgyűlésre tűzte ki Tüdös István örökének betöltését. Az egyedüli jelölt a püspöki székre Révész Kálmán dr. kassai esperes.

— Megszűnt a táviratforgalom Romániával. Budapesti tudósítónk táviratozza: Szerényi József báró kereskedelemügyi miniszter a Románia szabad területeivel való magántávirati forgalmat felüggesztette.

— Izzalom a tőzsdén. Budapesti tudósítónk jelenti: A külpolitikai bonyodalmak következtében a tőzsdetanács ma délelőtt ülésre jött össze, hogy a tőzsdén várható mozgalmakkal szemben állást foglaljon. Többen a tanács tagjai közül azt kívánták, hogy a tőzsdéi forgalmat bizonytalan időre szüntessék meg, azonban többen, köztük Lukács József, Krausz Simon és Munk Péter a forgalom fenntartását kívánták. A többség így határozott. Azzal az eshetőséggel szemben, hogy a kontremín a helyzetet blanco eladások erőszakolására használhatja fel, a tanács abban bizakodik, hogy e válságos időkben senki sem fog arra a hazafiatlanságra vetemedni, hogy mesterkedésekkel nyomja az értékpapírok árfolyamát. — Délben 12 órakor megnyílt a forgalom, kezdetben lanya, később szilárdabb irányzattal.

— Egy örült anya rémtette. Bécsből jelentik: A XX. kerületben tegnap délután egy nagy bérház negyedik emeleti ablakából egy örült asszony ledobta az utcára kis fiát, aki

összetört tagokkal került el a kövezeten. — Jöttek a mentők és elvitték a haldokló gyermeket a kórházba, egy másik kocsin pedig az örült asszonyt az elmebajosok intézetébe.

— A „Déli Hírlap” még mindig 12 fillér.

— A szabadkereskedelem korlátozása. A háboru hosszú ideje alatt alkalom nyílt minden téren tapasztalatokat szerezni és rájönni, hogy Magyarországon a kereskedelem sok tekintetben több szabadságot élvezett, mint amennyi indokolt volt és ennek volt jó részben következménye a megítélhetetlen létező kereskedelem. Nálunk egy-egy kereskedőnek 25 féle szakmára is volt iparigazolványa; olyankor is, amivel nem kereskedett, csak azért, hogy hátha egyszer szükség lesz rá. Ez az arany szabadság, mint értesülünk, megszűnik. A kereskedelemügyi minisztériumban most készül a törvénytervezet, amely kizárja, hogy valaki melléki foglalkozásra kapjon iparigazolványt. Ezzel kapcsolatban minden iparágat, amely eddig szabad volt, képesítéshez kötnék. Ezek között áll elsősorban az üvegesség és a női kalapkészítés. Ezekben a szakmákban túlyomóan laikusok önállósítják magukat és megnehezítik a képzett szakmunkások önállóságát.

— Az Osztrák-Magyar Bank százmilliókoronás bankjegyeinek nyomtatott. A bankóprés háboru munkájának egyik legkülönösebb és valamikor nyilván múzeumba kerülő terméke hét darab százmilliókoronás bankjegy, amelyet az elmúlt hetekben az Osztrák-Magyar Bank nyomtatott. A bank tulajdonképpen 700 millió korona értékű ezerkoronás bankjegyet adott át a német birodalmi banknak a Románia megszállott részeiben kiadott lei-jegyek fedezetére. Azonban a legutóbbi hetekben nálunk mutatkozó nagy bankjegyhiányra való tekintettel ezt a nagy bankjegy mennyiséget visszakérte és fedezetül hét darab, egyenkint száz millió korona értékű bankjegyet ajánlott fel. A német birodalmi bank ezt a cserét elfogadta, visszaküldte a 700,000 darab ezerkoronás bankjegyet s már meg is kapta a hét darab új, száz millió koronás bankjegyek forgalomba nem hozhatók, épp ezért nyomdai előállításukra különösebb súlyt nem kellett helyezni, mert hisz a hamisítás lehetősége már eleve ki van zárva.

— A ló-, szamar- és öszvérhus kivételének szabályozása. A közlekedési miniszter elrendelte, hogy október hó 20-tól kezdve a leölt ló, szamar és öszvér husát, valamint az ezekből készült mindennemű hús készítményt az ország határain kívül eső helyre csak az Állat- és Takarmányforgalmi Rt. által kiállított szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. A kiszállítás is csak az említett társaság által történhetik.

— Gyorsírásban teljes jártassággal bíró gépirónt keresünk. Írásbeli ajánlatok lehetőleg személyesen nyújtandók be Hegedűs és Sándor cégnél, Ferenc József-út 34. sz.

A
DÉLI HÍRLAP
még mindig
12
fillér.

VISZKETECSÉGET, SÓMORT, RÖNT
a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KERŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-félet kérjünk. Próbátégely K 3.—, nagy tégely K 5.—, családi tégely K 12.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: Dr. Fiesch H. „korona” győgytára, Győr.
Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomtatás kétszeresen számítandó.

Aranyat-erősít, brüllantokat, bármiről szűke zálogleveleket (zálogcédlékek) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Stelmer Mihály Széchenyi-u. 19. szám

Eladó villa
3 szoba és fürdőszobával, tiszta, kellemes mellékhelyiségekkel, víz, villany és gázvezetékekkel, szép parkkal, közel a villamos állomáshoz. Értelmezhető Poroszlay-ut 1.

Arc krémek,
Ponderek, illatszerek, krémek, fogkrémek, szájvízek, arcfejtékek, szepővízek a legolcsóbban beszerezhetők
Grósz Nagy Ferenc Gyógyszerésznél, Aranyegyszárvu* gyógyszeriar (színház mellett)

Nemes faju mármarosalmák
maximális áron alul kaphatók
Piac-utca 10. sz. bolt helyiségben.

Eladó
Ondódon 20 hold tanyás földparcella. Teljesen jó gazdasági épületekkel. Érdekesnek Debreceni Gazdak Bankjánál, Koszta-u. 17.

Nacional
kasszát legjobban javít Kezler, aki Debreceni Széchenyi-utca 1.

Eladó villakövek,
közel a villamos megállóhoz, Bócsy-u. 7. és Poroszlay-ut 1. sz. alatt. Értelmezhető ugyanott.

Matyas hordeóter
új bor hordóval együtt eladó Rákóczy 38. szám.

Akinek
törött aranya, ezüstje, ékszeze, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bír. bérház 3.

Bankkölcsönök
munkások, jó érdekesül szommal felvételnek Tel. utca 100.

Pénzbeszedőszolgát
keresünk jó fizetéssel és jutalékkal
Hoffmann és Kronovits
könyvnyomda, Debrecen Ferenc József-ut 49. sz.

Eladó
Ondódon 3 hold 1-és osztályú szántóföld. A föld a német Nagybíró állomáshoz 1 kilométerre. Értelmezhető: Gazdak Bankjánál.

21463—21456—21453—21455—
21452—21465/1918.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező a Várad-utcai sorompó melletti 2473 négyszögöl területű iarakthely az 1919. évi október hó 1. napjától 1925. évi szeptember hó 30. napjáig terjedő hat évre 500 korona kikiáltási ár mellett; az Epreskerti csapszék 1920. évi január hó 1. napjától 1922. évi december hó 31. napjáig terjedő három évre 602 korona kikiáltási ár mellett; a Baromvásártéri csapszék 1920. évi január hó 1. napjától 1922. évi december hó 31. napjáig terjedő három évre 2000 korona kikiáltási ár mellett; a Bégány, csapszék 1920. évi január hó 1. napjától 1922. évi december hó 31. napjáig terjedő három évre 1225 korona kikiáltási ár mellett; az új gyepmesteri telep mellett levő 32 hold 1200 négyszögöl területű homokhorodás földbirtok 1919. évi október 1. napjától 1925. évi szeptember hó 30. napjáig terjedő hat évre 351 korona kikiáltási ár mellett; a dorozsmai határral szomszédos ugynevezett „Tiszai füzes” nevű birtok 1920. évi január hó 1. napjától 1925. évi december hó 31. napjáig terjedő hat évre 1200 korona kikiáltási ár mellett, nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

A városház kis tanácstermében megtartandó nyilvános árverés határideje 1918. évi október hó 18-ik napjának délelőtt 9 órája.

Az árverési szándékozók az árverés kezdetekor a kikiáltási ár 10%-át tartoznak bánatpénzül az árverelő bizottságnál letenni.

Az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a városi számvevőségnél bárki megtekintheti.

Debrecen, 1918 október 10-én.
A VÁROSI TANÁCS.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.